

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Δημάκος Ιωάννης, Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Μπατέλης Σταμάτιος, Διπλ. Αγρ. & Τοπογράφος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2013

Αργεντινή

Πληθυσμός: 36.260.130 (2001)

Νόμισμα: Πέσο Αργεντινής

Α.Ε.Π.: 566,922 δισ. \$

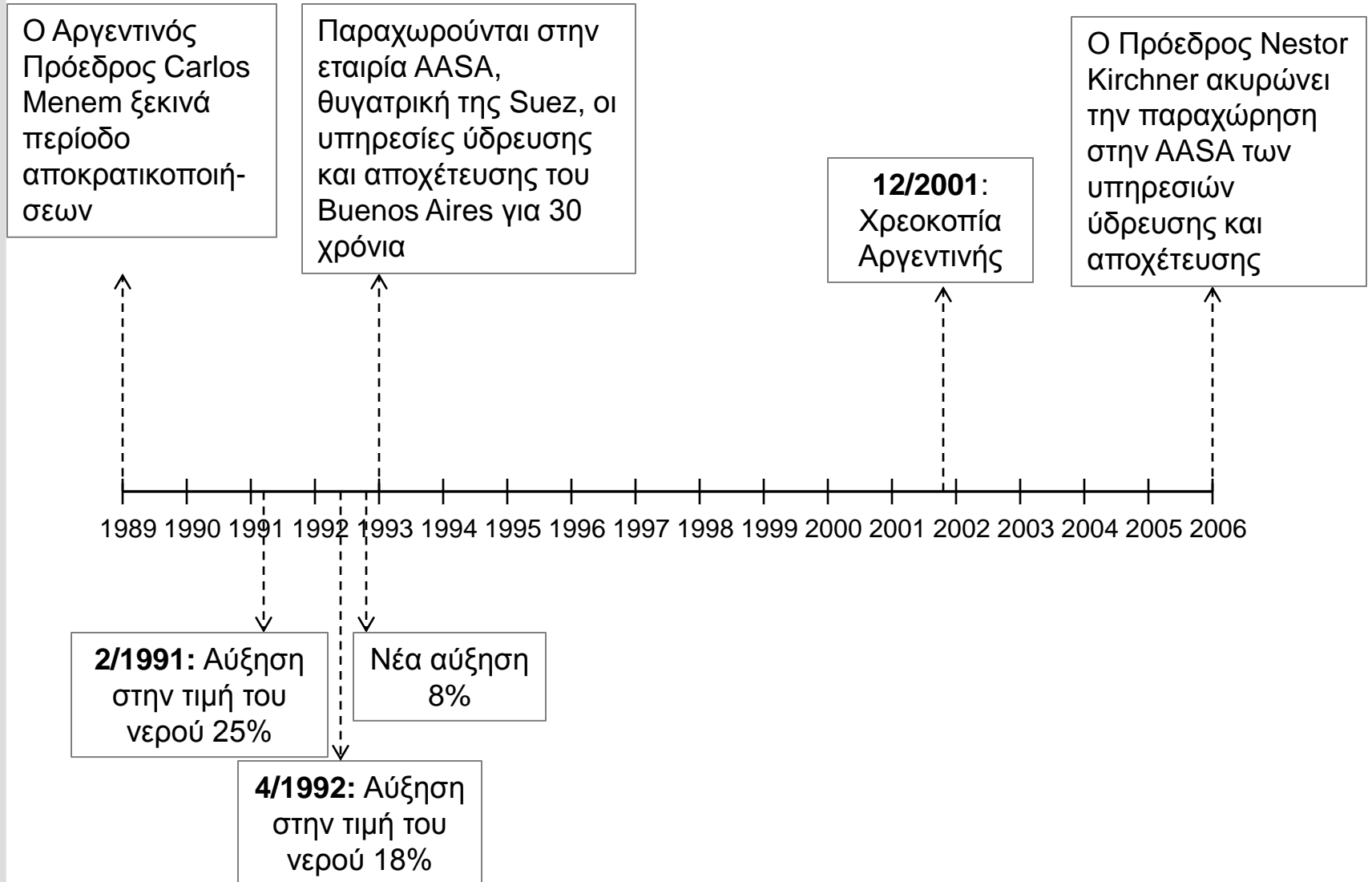
Κατά Κεφαλήν Εισόδημα:
14.126 \$

Buenos Aires

Πληθυσμός: 12.789.000

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΟ ΜΠΟΥΕΝΟΣ ΑΪΡΕΣ

ΔΥΟ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΑΣΑ

Η πρώτη περίοδος (1993-2002) συνδέθηκε με τροποποιήσεις των συμβάσεων, αύξηση των τιμολογίων και παράπονα της Κυβέρνησης για την αποτυχία ΑΑΣΑ να τηρήσει τη σύμβαση όσον αφορά στους στόχους επέκτασης, την προστασία του περιβάλλοντος και της ποιότητας των υπηρεσιών. Οι αρχές έδειξαν επιείκεια στην οικονομική στρατηγική και στα συμφέροντα του ιδιωτικού φορέα προκειμένου να μην υποστούν το πολιτικό κόστος μιας συμβολικής ιδιωτικοποίησης.

Η δεύτερη περίοδος (2002-2006) συνδέθηκε με την καθυστέρηση στη διαδικασία της επαναδιαπραγμάτευσης λόγω της εγκατάλειψης της σταθερής ισοτιμίας του πέσο σχετικά με το δολάριο των ΗΠΑ αλλά και της χρεοκοπίας (2002) της χώρας που δημιουρούσε άλλες προτεραιότητες.

ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Στην αρχική σύμβαση που υπογράφηκε η εταιρία δεσμεύτηκε για:

- Καθολική πρόσβαση έως το 2023 στις υπηρεσίες (100% κάλυψη για το νερό από 70% το 1993 και 95% από 58% για αποχέτευση).
- Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών ώστε να ανταποκριθούν στα διεθνή πρότυπα.
- Ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών για την επεξεργασία λυμάτων.
- Μείωση κατά 26.9% των υφιστάμενων φόρων.
- Χωρισμός της 30ετούς περιόδου σε έξι 5ετίες και έλεγχος στο τέλος κάθε υποπεριόδου από τον Τριμερή Φορέα Υγειονομικών έργων και υπηρεσιών **(ETOSS)**.

ΕΠΑΝΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Το 1997 η Κυβέρνηση δέχτηκε την επαναδιαπραγμάτευση του συμβολαίου με την εταιρία, η οποία διήρκησε μέχρι το 1999 καλύπτοντας τις απαιτήσεις της εταιρίας.

Οι νέοι όροι της σύμβασης περιλαμβάνουν:

- Την αποτελεσματική δολαριοποίηση του τιμολογίου.
- Την κατάργηση της ρυθμιστικής αρχής που αφορά το μέσο εισόδημα ανά χρήστη.
- Την πρόβλεψη για τις ετήσιες “έκτακτες αναθεωρήσεις” της σύμβασης.
- Τη ματαίωση ή την αναβολή των υποχρεώσεων-επενδύσεων που είχαν αρχικά συμφωνηθεί.

Η πρώτη πενταετής επανεξέταση που είχε οριστεί για το 1998 καθυστέρησε τρία χρόνια, οπότε και ένα νέο πενταετές σχέδιο αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεων κεκλεισμένων των θυρών μεταξύ AASA και ETOSS. Το νέο σχέδιο προέβλεπε **επιπλέον αυξήσεις των τιμολογίων.**

ΑΡΧΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

- Την περίοδο **1993-2002**, η ETOSS εκτιμά ότι η AASA κατάφερε να πετύχει μόνο το **60,9%** των επενδύσεων και των στόχων που είχε θέσει (**ETOSS, 2003**).
- Από την άποψη της **προστασίας του περιβάλλοντος**, η **AASA** δεν κατάφερε να τηρήσει τις δεσμεύσεις της, με επικίνδυνες ουσίες (όπως το αρσενικό, κυάνιο, βαρέα μέταλλα και νιτρικά άλατα) πάνω από τα συνιστώμενα επίπεδα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.)

Αργότερα, τα στοιχεία αυτά θα συμβάλλουν στην ακύρωση της σύμβασης.

ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΧΩΝ

- Ο στόχος για την παροχή νερού ήταν να αυξηθεί η κάλυψη από **70% σε 88%** έως το **2002**, αλλά η κάλυψη του δικτύου έφθασε το **79%** από τότε.
- Ο στόχος για αποχέτευση ήταν να αυξηθεί η κάλυψη από **58% σε 74%**, αλλά η κάλυψη του δικτύου έφθασε μόλις το **63%**.
- Μόνο το 7% των λυμάτων του αποχετευτικού δικτύου δεχόταν επεξεργασία καθώς το υπόλοιπο χυνόταν στον ποταμό Rio del Plata.

Αυτό σημαίνει ότι από το 2002, **800.000 άνθρωποι** εξακολουθούσαν να παραμένουν χωρίς πρόσβαση σε νερό, και **πάνω από ένα εκατομμύριο** χωρίς τις υπηρεσίες αποχέτευσης.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

- ❖ Ο Νόμος της Οικονομικής έκτακτης ανάγκης και του συναλλαγματικού καθεστώτος του (Ν. 25561) του 2002 προκάλεσε την **ακύρωση της σύμβασης της AASA**.
- ❖ Η ισοτιμία Αργεντίνικου πέσο και δολαρίου των ΗΠΑ καθιέρωσε ένα νέο επιχειρησιακό πλαίσιο για τις ιδιωτικοποιημένες εταιρείες μετά το 1990.
- ❖ Η ιδιωτική εταιρεία αντέδρασε άμεσα με έκκληση προς το Διεθνές Κέντρο της Παγκόσμιας Τράπεζας για την επίλυση των Επενδυτικών Διαφορών (ICSID) .
- ❖ Επιπλέον, στη Γαλλία, συσπειρώθηκαν με το **Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ)** ώστε να πιέζει την Αργεντινή για την επίλυση του θέματος προς όφελος της AASA (ιδιωτικοποιημένη).

Η AASA δεν είχε αλλάξει την προσέγγισή της από το 1990.

Ο πρόεδρος **Nestor Kirchner** (2003) εξέτασε την ανάκληση της σύμβασης:

(πηγή: <http://el.wikipedia.org/wiki/.jpg>)

- ❑ Μεγαλύτερη παρέμβαση του κράτους για σχεδιασμό και ανάπτυξη της υποδομής.
- ❑ Μετά το 2002 προτεραιότητα της κυβέρνησης αποτελεί το δημόσιο χρέος.
- ❑ Διατάγματα, **303/2006** και **304/2006**, για την **ακύρωση της AASA και δημιουργία της Aysa** με συμμετοχικό σύστημα ιδιοκτησίας (κράτος 90% και το σωματείο των εργαζομένων 10%).

ΕΝΑΣ ΑΤΕΛΗΣ ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Το προτεινόμενο κανονιστικό πλαίσιο υποβλήθηκε στο Κογκρέσο τον Νοέμβριο του 2006:

Ελλείψεις:

- ❖ Δεν υπήρχε πρόβλεψη για δημόσια συζήτηση της διαδικασίας επανεθνικοποίησης της AASA, ούτε και για σημαντικές τροποποιήσεις του συστήματος.
- ❖ Υπήρξε ασαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των νέων δημόσιων φορέων.
- ❖ Πολλαπλασιάστηκαν οι εμπλεκόμενοι φορείς της κυβέρνησης.
- ❖ Δημιουργήθηκε φορέας – για την προστασία των καταναλωτών με σκοπό να εκπροσωπεί τους χρήστες σε δημόσιες ακροάσεις και σε δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες, που ποτέ όμως δεν εφαρμόστηκε, στην πραγματικότητα.

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΗΣ AUSA

- Σε **οικονομικοκεντρικό επίπεδο** η απόδοση της **AUSA** (1993-2001) θεωρείται αποτελεσματική με ποσοστό κέρδους **20%** επί του καθαρού ενεργητικού.
- Αντιθέτως, η αποτελεσματικότητα της **Ausa** θα μπορούσε να θεωρηθεί αρνητική. Παρά τη λήψη χορηγιών από τον κρατικό προϋπολογισμό **60%**, το **2010** παρουσίασε απώλειες **18,5%** σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα και **6,6%** επί του καθαρού κεφαλαίου.
- ✓ Όμως η **Ausa**, εφαρμόζοντας μια **ανθρωποκεντρική** στρατηγική, καθίσταται αποτελεσματικότερη, σε **κοινωνικό επίπεδο**, με μεγαλύτερα ποσοστά συνδέσεων στα αντίστοιχα δίκτυα.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ AYSA

Το 2006 το έλλειμμα κάλυψης της **AASA (ιδιωτική)** ήταν **16%** (1,5 εκατ. άτομα) για το πόσιμο νερό και το **36%** (3,5 εκατομμύρια άνθρωποι) για την αποχέτευση.

Η **Aysa (δημόσια)** εφάρμοσε σχέδιο (PIA), που αφορούσε τις υποδομές με επενδύσεις US \$ 40 εκατ.

Το σχέδιο **PIA** περιλάμβανε:

- ❖ την ανάκτηση της ποιότητας των υπηρεσιών (σχέδιο απονιτρορύπανσης).
- ❖ την επέκταση των υποδομών του δικτύου πόσιμου νερού – αποχέτευσης.
- ❖ την εξασφάλιση των υπηρεσιών κατά τις περιόδους αιχμής της ζήτησης.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο 2006 - 2020 (WSMP), ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2006 από τον Πρόεδρο Kirchner.

Στόχος – η καθολική πρόσβαση στο νερό (1,5 εκατομμύρια νέοι χρήστες μέχρι το 2012 και η επέκταση του δικτύου της αποχέτευσης στο 80% του πληθυσμού (1,4 εκατομμύρια νέοι χρήστες).

Βελτιώσεις στην ποιότητα του πόσιμου νερού και την αποκατάσταση των υποδομών με μία συνολική επένδυση περίπου US \$ 5,7 δισ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- ✓ Τα τιμολόγια είχαν παγώσει από τον Ιανουάριο του 2002, ενώ ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή αυξήθηκε κατά 150% μέχρι τον Νοέμβριο του 2010. Η διάρθρωση των τιμολογίων της AASA, παρουσίασε μια σειρά των στρεβλώσεων:
- ✓ Διατηρήθηκε η δομή των τιμολογίων και εντάθηκε η περιχαράκωση των ανισοτήτων στο σύστημα.
- ✓ Επομένως, για την άμβλυνση των ανισοτήτων ανάμεσα σε υψηλού και χαμηλού εισοδήματος χρήστες, εφαρμόστηκε τιμολογιακή πολιτική που εξέταζε κοινωνικοοικονομικά στοιχεία των χρηστών (εισόδημα, παλαιότητα κατοικίας κτλ).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η περίπτωση της Αργεντινής είναι πολύτιμη λόγω των απότομων μακροοικονομικών αλλαγών, στο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο.
- Η ιδιωτικοποιημένη εταιρεία απέτυχε να συμμορφωθεί με τις συμβατικές υποχρεώσεις της.
- Οι συμφωνίες για την προστασία των ξένων επενδύσεων, (IPPs) επέτρεψαν σε ιδιωτικές εταιρείες να μηνύσουν τις κυβερνήσεις που κατήγγειλαν τις συμβάσεις.
- Τα προβλήματα επανεθνικοποίησης, είχαν επιφέρει σημαντικές μεταβολές στον τρόπο σύστασης των εταιριών.
- Η περίπτωση της Aysa (δημοσίου) παρέχει εμπειρία σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κυβερνήσεις των ρυθμιστικών πλαισίων ιδιωτικοποίησης και με τον τρόπο που μπορούν να προσφέρουν τις **καθολικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας** που απαιτούνται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Remunicipalitation – Putting water back into public hands (Edited by Martin Pigeon, David A. McDonald, Olivier Hoedman and Satoko Kishimoto).

Water services and the private sector in developing countries Comparative perceptions and discussion dynamics Under the direction of Aymeric Blanc and Sarah Botton.

Welfare effects of Buenos Aires' Water and sewerage services privatization by Manuel Angel Ambdala.

Of liquid dreams: a political ecology of water privatization in Buenos Aires by *Alexander J Loftus and David A McDonald.*

Water for Life: The Impact of the Privatization of Water Services on Child Mortality by Sebastian Galiani, *Universidad de San Andrés*, Paul Gertler, *University of California at Berkeley and NBER* and Ernesto Schargrotsky* *Universidad Torcuato Di Tella*

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

<http://www.afd.fr/webdav/shared/PUBLICATIONS/RECHERCHE/Scientifiques/Recherches/02-Recherches-VA.pdf>

<http://www.webmeets.com/files/papers/lacea/2002/683/Water%20for%20Life%20May3.pdf>

<http://old.geog.psu.edu/courses/geog497b/Readings/Argentina%20Water.pdf>

<http://aaep.org.ar/anales/works/works1997/abdala.pdf>

Ευχαριστούμε...

